

**បទបញ្ញត្តិខុទ្ទកាល័យនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ស្តីពីការពិនិត្យជនបរទេសដែលចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និងមិនអាចធ្វើដំណើរត្រឡប់ប្រទេសកំណើតវិញបាន
ឆ្នាំ ២០១៩**

ដោយបច្ចុប្បន្នមានជនបរទេសដែលចូលមកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទាំងស្របច្បាប់និងមិនស្របច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍ ធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជាជួបប្រទះបញ្ហាក្នុងការគ្រប់គ្រងជនបរទេសក្រុមផ្សេងៗ ជាពិសេសបំផុតក្រុមជនបរទេសដែលចូលមកក្នុងប្រទេសកម្ពុជានិងមិនអាចធ្វើដំណើរត្រឡប់ទៅប្រទេសកំណើតវិញបាន ដោយសារមានហេតុផលជឿបានថានៅពេលត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់ទៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាហើយបានទទួលគ្រោះថ្នាក់ពីការត្រូវបានវាយប្រហារ។ តាមរយៈស្ថានភាពបញ្ហាដូចដែលបានពោលនេះ បង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ចំពោះសន្តិសុខសង្គម សន្តិសុខជាតិ ព្រមទាំងសម្ព័ន្ធភាពអន្តរជាតិ ថែមទាំងបង្កឲ្យកើតមានបញ្ហាស្តីពីស្ថានភាពខាងផ្លូវច្បាប់របស់ជនបរទេសខាងលើក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយការបញ្ជូនជនបរទេសត្រឡប់ប្រទេសកំណើតឬទៅកាន់ប្រទេសទីបីដោយបញ្ហាទាំងនេះមានទំនោរក្នុងការរីកធំរាលដាលនិងមានភាពកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងៗ ស្របពេលដែលស្ថាប័នរដ្ឋឱតខំព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះជាបន្តបន្ទាប់ ប៉ុន្តែមិនមានប្រសិទ្ធភាពតាមដែលគួរ ដោយសារតែខ្វះយន្តការពិនិត្យជនបរទេសក្រុមខាងលើទើបចាំបាច់ត្រូវកំណត់យន្តការក្នុងការពិនិត្យជនបរទេសក្រុមនេះដើម្បីឲ្យស្របជាមួយស្ថានភាពសង្គមថែនិងស្ថានភាពអន្តរជាតិដែលឆ្ពោះទៅរកការដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងការគ្រប់គ្រងជនបរទេសដែលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបានជានិរន្តរ៍។

អាស្រ័យអំណាចតាមមាត្រា ១១ (៨) នៃព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីបទបញ្ញត្តិការគ្រប់គ្រងប្រទេស ឆ្នាំ ១៩៩១ នាយករដ្ឋមន្ត្រីដោយការយល់ស្របរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រីចេញនូវបទបញ្ញត្តិខុទ្ទកាល័យ ដូចនេះ៖

ចំណុចទី ១ បទបញ្ញត្តិនេះហៅថា “បទបញ្ញត្តិខុទ្ទកាល័យនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស្តីពីការពិនិត្យជនបរទេសដែលចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងមិនអាចធ្វើដំណើរត្រឡប់ប្រទេសកំណើតបាន ឆ្នាំ១៩៩១”។

ចំណុចទី ២ បទបញ្ញត្តិនេះមានសុពលភាពនៅពេលផុតកំណត់មួយរយប៉ែតសិបថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសក្នុងអនុក្រឹត្យនេះតទៅ។

ចំណុចទី ៣ ក្នុងបទបញ្ញត្តិនេះ

“ជនបរទេស” មានន័យថា បុគ្គលធម្មតាដែលមិនមានសញ្ជាតិថែនិងមិនមានអាសយដ្ឋាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

“អ្នកបានទទួលការគាំពារ” មានន័យថា ជនបរទេសដែលចូលមកនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយមិនអាចឬមិនស្ម័គ្រចិត្តក្នុងការធ្វើដំណើរត្រឡប់ប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន ដោយសារមានមូលហេតុដែលគួរជឿបានថានឹងបានទទួលគ្រោះថ្នាក់ពីការវាយប្រហារតាមការកំណត់របស់គណៈកម្មការ និងបានទទួលស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារតាមបទបញ្ញត្តិនេះ។

“អ្នកនៅក្នុងការអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាព” មានន័យថា ជនបរទេសដែលត្រូវបានទទួលការពិចារណាហើយថាមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ និងបានដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារតាមបទបញ្ញត្តិនេះ។

“គណៈកម្មការ” មានន័យថា គណៈកម្មការពិចារណាពិនិត្យអ្នកដែលបានទទួលការគាំពារ។
“មន្ត្រី” មានន័យថា មន្ត្រីតាមច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍។
ចំណុចទី ៤ នាយករដ្ឋមន្ត្រីត្រូវបំពេញតួនាទីជំនួសតាមបទបញ្ញត្តិនេះ។

ជំពូកទី ១
គណៈកម្មការពិចារណាពិនិត្យអ្នកដែលបានទទួលការគាំពារ

ចំណុចទី ៥ ត្រូវមានគណៈកម្មការមួយហៅថា “គណៈកម្មការពិចារណាពិនិត្យអ្នកដែលបានទទួលការគាំពារ” ដែលរួមមាន៖

- (1) អគ្គស្នងការនគរបាលជាតិ ឬអគ្គស្នងការរងនគរបាលជាតិដែលត្រូវបានប្រគល់តួនាទី ជាប្រធានកម្មការ។
 - (2) អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃដែលរដ្ឋលេខាធិការប្រគល់តួនាទី ជាអនុប្រធានកម្មការ។
 - (3) តំណាងក្រសួងការបរទេស តំណាងក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍មនុស្ស និងស្ថាប័នសហប្រតិបត្តិការ តំណាងក្រសួងមហាផ្ទៃ តំណាងក្រសួងយុត្តិធម៌ តំណាងក្រសួងការងារ តំណាងទីភ្នាក់ងារស៊ើបការណ៍សម្ងាត់ជាតិ តំណាងការិយាល័យក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខជាតិ តំណាងអយ្យការជាន់ខ្ពស់ និងអគ្គស្នងការនគរបាលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈជាកម្មការ។
 - (4) សមាជិកកិត្តិយស មិនលើសពីបួននាក់ ដែលអគ្គស្នងការនគរបាលជាតិតែងតាំងពីអ្នកដែលមានចំណេះដឹងភាពស្មាត់ជំនាញព្រមទាំងបទពិសោធន៍ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សឬផ្នែកផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយតួនាទីនិងសិទ្ធិអំណាចរបស់គណៈកម្មការដែលត្រូវមិនមែនជាមន្ត្រីរាជការដែលមានមុខតំណែងឬប្រាក់ខែប្រចាំបុគ្គលិកឬនិយោជិតរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ អង្គភាពរដ្ឋ សហគ្រាសរដ្ឋ ឬក្រុមប្រឹក្សាភិបាលថ្នាក់មូលដ្ឋាន លើកលែងតែជាគ្រូបង្រៀនក្នុងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សារបស់រដ្ឋ ជាកម្មការ។
- អគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ជាកម្មការនិងលេខាធិការ ហើយគណៈកម្មការត្រូវតែងតាំងជំនួយការលេខាធិការចំនួនមិនលើសពីពីរនាក់ពីមន្ត្រីរាជការរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ការិយាល័យក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខជាតិ អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ ឬស្ថាប័នរដ្ឋផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ។

ចំណុចទី ៦ កម្មការកិត្តិយសត្រូវមានលក្ខណៈសម្បត្តិនិងមានលក្ខណៈដែលត្រូវបានហាមដូចតទៅនេះ៖

- (១) មានសញ្ជាតិថៃ
- (២) មិនមែនជាមនុស្សក្ស័យធន
- (៣) មិនមែនជាមនុស្សអសមត្ថភាពឬប្រៀបប្រដូចជាមនុស្សអសមត្ថភាព
- (៤) មិនធ្លាប់បានទទួលទោសដោយការកាត់ក្តីឲ្យជាប់ពន្ធនាគារ លើកលែងតែជាទោសសម្រាប់កំហុសដែលបានធ្វើដោយឆ្លើយតបប្រហែសឬកំហុសលហុទោស។

ចំណុចទី ៧ កម្មការកិត្តិយសមានអាណត្តិការកាន់មុខតំណែងម្តងបីឆ្នាំចាប់ពីថ្ងៃដែលត្រូវបានតែងតាំងនិងអាចបានទទួលការតែងតាំងទៀតបាន ប៉ុន្តែកាន់មុខតំណែងជាប់គ្នាមិនលើសពីអាណត្តិនោះទេ។

ក្នុងករណីដែលកម្មការកិត្តិយសផុតមុខតំណែងមុនពេលគ្រប់អាណត្តិ ឬក្នុងករណីដែលមានការតែងតាំងកម្មការកិត្តិយសបន្ថែមក្នុងអំឡុងពេលដែលកម្មការកិត្តិយសដែលតែងតាំងហើយនៅមានអាណត្តិក្នុងមុខតំណែង ត្រូវឲ្យអ្នកបានទទួលការតែងតាំងជំនួសមុខតំណែងដែលទំនេរប្រជាកម្មការកិត្តិយសបន្ថែមនៅក្នុងមុខតំណែងស្មើនឹងរយៈពេលដែលនៅសល់របស់កម្មការកិត្តិយសដែលបានតែងតាំងទុកហើយ។

ករណីដែលកម្មការកិត្តិយសផុតមុខតំណែងមុនគ្រប់អាណត្តិ គណៈកម្មការដែលប្រកបទៅដោយកម្មការទាំងអស់ត្រូវនៅរហូតដល់មានការតែងតាំងកម្មការកិត្តិយសថ្មី។

នៅពេលគ្រប់កំណត់តាមអាណត្តិក្នុងវគ្គមួយហើយ ប្រសិនបើមិនមានការតែងតាំងកម្មការកិត្តិយសថ្មីទេ កម្មការកិត្តិយសដែលផុតពីមុខតំណែងតាមអាណត្តិនោះនៅក្នុងមុខតំណែងដើម្បីដំណើរការងារជាបន្តរហូតដល់កម្មការកិត្តិយសដែលបានទទួលការតែងតាំងថ្មីចូលមកទទួលតួនាទី។

ចំណុចទី ៨ ក្រៅពីការផុតពីមុខតំណែងតាមអាណត្តិ កម្មការកិត្តិយសផុតពីមុខតំណែងនៅពេលដែល៖

(១) ស្លាប់

(២) សុំឈប់ពីមុខតំណែង

(៣) ខ្វះលក្ខណៈសម្បត្តិឬមានលក្ខណៈត្រូវហាមណាមួយតាមចំណុចទី ៦

(៤) គណៈកម្មការមានមតិដោយសំឡេងមិនតិចជាងពីរភាគបីនៃចំនួនកម្មការទាំងអស់ឲ្យផុតពីមុខតំណែង។

ចំណុចទី ៩ គណៈកម្មការមានតួនាទីនិងសិទ្ធិអំណាច ដូចតទៅនេះ៖

(១) កំណត់គោលការណ៍និងពិចារណាពិនិត្យជនបរទេសដើម្បីផ្តល់ស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារនិងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅដំណើរការតាមផ្លូវច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធតាមបទបញ្ញត្តិនេះ រួមទាំងពិចារណាឧទ្ធរណ៍ការប្តឹងសុំទទួលសិទ្ធិជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ។

(២) លើកស្ទួយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋាភិបាលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងអង្គការឯកជនដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការដំណើរការទាក់ទងជាមួយអ្នកដែលបានទទួលការគាំពារ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមកត្តកិច្ចនិងគោលនយោបាយតាមមតិគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

(៣) រាយការណ៍ស្ថានភាព បញ្ហានិងឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិនេះ រួមទាំងស្នើសុំទិសដៅការអភិវឌ្ឍនិងវិធីដោះស្រាយបញ្ហាព្រមទាំងការបង្ការបញ្ហាទៅកាន់នាយករដ្ឋមន្ត្រី។

(៤) បំពេញតួនាទីផ្សេងទៀតតាមការកំណត់ទុកក្នុងបទបញ្ញត្តិនេះ ឬតាមដែលគណៈរដ្ឋមន្ត្រីឬនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រគល់ជូន។

ចំណុចទី ១០ ក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់គណៈកម្មការ លេខានុការត្រូវស្នើរឿងដែលនៅក្នុងតួនាទីនិងសិទ្ធិអំណាចរបស់គណៈកម្មការទៅកាន់ប្រធានកម្មការ ហើយប្រធានកម្មការត្រូវជាអ្នកកោះហៅប្រជុំតាមភាពប្រញាប់របស់រឿង តាមគោលការណ៍ដែលគណៈកម្មការកំណត់។

ការប្រជុំគណៈកម្មការត្រូវមានកម្មការមកប្រជុំមិនតិចជាងពាក់កណ្តាលនៃចំនួនកម្មការទាំងអស់ ទើបចាត់ទុកថាគ្រប់អង្គប្រជុំ។

ក្នុងការប្រជុំគណៈកម្មការ ប្រសិនបើប្រធានកម្មការមិននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំឬមិនអាចបំពេញតួនាទីបាន ត្រូវឲ្យអនុប្រធានកម្មការជាប្រធានអង្គប្រជុំ។ ប្រសិនបើអនុប្រធានកម្មការមិននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំឬមិនអាចបំពេញតួនាទីបានទេ ត្រូវឲ្យទីប្រជុំជ្រើសរើសកម្មការម្នាក់ជាប្រធានអង្គប្រជុំ។

ការវិនិច្ឆ័យសម្រេចរបស់អង្គប្រជុំត្រូវប្រកាន់យកតាមសំឡេងភាគច្រើន កម្មការម្នាក់ត្រូវមានមួយសំឡេងក្នុងការបោះឆ្នោត។ ប្រសិនបើសំឡេងស្មើគ្នាត្រូវឲ្យប្រធានអង្គប្រជុំបោះឆ្នោតមួយសំឡេងទៀតដើម្បីសម្រេច។

ចំណុចទី ១១ គណៈកម្មការអាចតែងតាំងគណៈអនុកម្មការបានតាមភាពសមរម្យ ដើម្បីបំពេញតួនាទីណាមួយតាមការប្រគល់ជូនក៏បាន។

ការប្រជុំគណៈកម្មការ ត្រូវយកចំណុចទី ១០ មកប្រើប្រាស់ដោយអនុលោម។

ចំណុចទី ១២ នៅក្នុងការបំពេញតួនាទីតាមបទបញ្ញត្តិនេះ គណៈកម្មការនិងគណៈអនុកម្មការអាចស្នើសុំឲ្យស្ថាប័នរដ្ឋ សហគ្រាសរបស់រដ្ឋ អង្គភាពផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋ និងមន្ត្រីរបស់រដ្ឋបកស្រាយឬបញ្ជូនទិន្នន័យឬឯកសារណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធដើម្បីប្រើក្នុងការភ្ជាប់ជាមួយការពិចារណា ឬអាចអញ្ជើញបុគ្គលណាម្នាក់មកផ្តល់ការពិត មតិយោបល់សំណើខាងការសិក្សា ឬបញ្ជូនឯកសារឬភស្តុតាងដើម្បីភ្ជាប់ជាមួយការពិចារណាបានតាមដែលយល់ថាគួរ។

ចំណុចទី ១៣ ថ្លៃចំណាយសសម្រាប់ថ្លៃការប្រជុំ ឬថ្លៃចំណាយផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងជាមួយការបំពេញការងាររបស់គណៈកម្មការនិងគណៈអនុកម្មការត្រូវអនុវត្តតាមព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីប្រាក់ថ្លៃការប្រជុំកម្មការឬតាមបទបញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋតាមករណី ដោយត្រូវបើកពីថវិការបស់អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ។

ចំណុចទី ១៤ នាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ ត្រូវបំពេញតួនាទីជាការិយាល័យលេខាធិការរបស់គណៈកម្មការ និងមានតួនាទីព្រមទាំងសិទ្ធិអំណាច ដូចតទៅនេះ៖

(១) ទទួលខុសត្រូវការងាររដ្ឋបាលនិងការសិក្សារបស់គណៈកម្មការនិងគណៈអនុកម្មការ។

(២) ទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋាភិបាលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ អង្គការឯកជន និងអង្គភាពផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធដើម្បីគាំទ្រដល់ការដំណើរការតាមបទបញ្ញត្តិនេះ។

(៣) រូបរួម សិក្សា ស្រាវជ្រាវ និងវិភាគទិន្នន័យទាក់ទងនឹងទិសដៅការអភិវឌ្ឍ បញ្ហានិងឧបសគ្គដែលមានចំពោះដំណើរការតាមបទបញ្ញត្តិនេះ រហូតដល់រៀបចំធ្វើសំណើស្តីពីវិធីការដោះស្រាយនិងបង្ការបញ្ហាដើម្បីស្នើមកកាន់គណៈកម្មការ។

(៤) បំពេញការងារផ្សេងទៀតតាមដែលគណៈកម្មការនិងគណៈអនុកម្មការប្រគល់ជូន។

ជំពូកទី ២

ការពិនិត្យអ្នកដែលបានទទួលការគាំពារ

ចំណុចទី ១៥ ក្នុងអំឡុងពេលការដំណើរការតាមផ្លូវច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍ឬតាមបទបញ្ញត្តិនេះ ប្រសិនបើមន្ត្រីជួបប្រទះជនបរទេសដែលអះអាងថាខ្លួនមានហេតុផលដែលគួរតែជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ ត្រូវពន្យារការបញ្ជូនខ្លួនជនបរទេសរូបនោះចេញក្រៅប្រទេស លើកលែងតែមានហេតុផលដែលប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខរបស់ប្រទេស។

ចំណុចទី ១៦ ជនបរទេសដែលអះអាងថាខ្លួនមានហេតុផលសមគួរក្នុងការបានជាអ្នកដែលបានទទួលការគាំពារ ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំទទួលសិទ្ធិជាអ្នកបានទទួលការគាំពារមកកាន់មន្ត្រី តាមទម្រង់សេចក្តីប្រកាសដែលគណៈកម្មការកំណត់។

ចំណុចទី ១៧ មន្ត្រីត្រូវពិចារណាពាក្យស្នើសុំទទួលសិទ្ធិជាអ្នកបានទទួលការគាំពារឲ្យបានរួចរាល់ក្នុងរយៈពេលសាមសិបថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលពាក្យស្នើសុំ។ ក្នុងករណីដែលពិចារណាហើយឃើញថាជនបរទេសណាម្នាក់មិនមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារតាមបទបញ្ញត្តិនេះទេ ត្រូវផ្អាកពាក្យស្នើសុំនិងជូនដំណឹងលទ្ធផលការពិចារណាឲ្យជនបរទេសបានដឹង ដោយជនបរទេសរូបនោះអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍លទ្ធផលការពិចារណាដល់គណៈកម្មការក្នុងរយៈពេលដប់ប្រាំថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងលទ្ធផលការពិចារណា។ នៅពេលគ្រប់កំណត់ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍និងមិនមានការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងរយៈពេលដែលកំណត់ទេ ត្រូវដំណើរការជាមួយជនបរទេសរូបនោះតាមផ្លូវច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍ឬច្បាប់ផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធជាបន្ត។

ការដាក់ពាក្យប្តឹងឧទ្ធរណ៍និងពិចារណាការប្តឹងឧទ្ធរណ៍តាមវគ្គមួយត្រូវធ្វើតាមសេចក្តីប្រកាសដែលគណៈកម្មការកំណត់ ទាំងនេះ គណៈកម្មការអាចតែងតាំងគណៈអនុកម្មការពិចារណាការប្តឹងឧទ្ធរណ៍មួយឬច្រើនគណៈប្រកបទៅដោយអនុកម្មការចំនួនមិនតិចជាងបីនាក់ដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិនិងមិនមានលក្ខណៈត្រូវហាមតាមចំណុចទី ៦ ដើម្បីពិចារណាការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំនួសគណៈកម្មការក៏បាន។

លទ្ធផលការពិចារណាការប្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់គណៈអនុកម្មការពិចារណាឧទ្ធរណ៍ត្រូវជាទីបំផុត ប្រសិនបើមានមតិឲ្យអ្នកដាក់ពាក្យប្តឹងឧទ្ធរណ៍មានសិទ្ធិដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ ត្រូវដំណើរការបន្តតាមចំណុចទី ១៨ ។

ចំណុចទី ១៨ ក្នុងករណីដែលមន្ត្រីពិចារណាពាក្យស្នើសុំទទួលសិទ្ធិជាអ្នកបានទទួលការគាំពារហើយ ឃើញថាជនបរទេសរូបណាមួយមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ ត្រូវជូនដំណឹងជនបរទេសរូបនោះដើម្បីដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារចំពោះគណៈកម្មការតាមទម្រង់សេចក្តីប្រកាសដែលគណៈកម្មការកំណត់។

ករណីដែលជនបរទេសតាមវគ្គមួយមិនបានដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារចំពោះគណៈកម្មការក្នុងរយៈពេលហុកសិបថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការជូនដំណឹង ត្រូវចាត់ទុកថាជនបរទេសរូបនោះបោះបង់ពាក្យស្នើសុំ ហើយមន្ត្រីត្រូវដំណើរការជាមួយជនបរទេសរូបនោះតាមផ្លូវច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍ឬច្បាប់ផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធជាបន្ត។

ចំណុចទី ១៩ នៅពេលជនបរទេសបានដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលសិទ្ធិគាំពារចំពោះគណៈកម្មការហើយ មន្ត្រីត្រូវចេញឯកសារបង្ហាញស្ថានភាពជាអ្នកនៅក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាពជូនជនបរទេសរូបនោះ ហើយត្រូវចតរូប ផ្តិតស្នាមម្រាមដៃ និងសាកសួរទិន្នន័យផ្សេងទៀតតាមការគួរដើម្បីជាប្រយោជន៍ក្នុងការពិចារណាផ្តល់ស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ រួមទាំងត្រូវកត់ត្រាទិន្នន័យដើម្បីរៀបចំធ្វើបញ្ជីប្រវត្តិរូបរបស់ជនបរទេសរូបនោះតាមគោលការណ៍ វិធី និងទម្រង់តាមសេចក្តីប្រកាសដែលគណៈកម្មការកំណត់។

តាមច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍ មន្ត្រីអាចអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកស្ថិតក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាពទៅស្នាក់នៅកន្លែងដែលឃើញថាគួរ ដោយផ្តល់ការធានាថានឹងមកជួបមន្ត្រីដើម្បីដឹងអំពីបទបញ្ជាតាមថ្ងៃ ពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលកំណត់អំឡុងពេលរង់ចាំការពិចារណាផ្តល់ស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារក៏បាន។

ចំណុចទី ២០ គណៈកម្មការត្រូវពិចារណាពិនិត្យពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារតាមគោលការណ៍វិធី និងលក្ខខណ្ឌតាមសេចក្តីប្រកាសដែលគណៈកម្មការកំណត់ដោយការយល់ស្របរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ទាំងនេះ ត្រូវគិតដល់គោលការណ៍ឯកភាពរបស់គ្រួសារ សិទ្ធិក្នុងការបានទទួលជំនួយក្នុងការពិចារណាពាក្យស្នើសុំ កតព្វកិច្ចអន្តរជាតិ និងគោលនយោបាយតាមមតិគណៈរដ្ឋមន្ត្រីភ្ជាប់ជាមួយផង។

ក្នុងការពិចារណាតាមវគ្គមួយ គណៈកម្មការអាចមានមតិណាមួយ ដូចតទៅនេះ៖

(១) មិនផ្តល់ស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារចំពោះអ្នកនៅក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាពដោយជូនដំណឹងអំពីលទ្ធផលការពិចារណាដល់អ្នកដែលនៅក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាព ហើយបញ្ជូនឲ្យមន្ត្រីដំណើរការចំពោះអ្នកនៅក្នុងអំឡុងពេលពិនិត្យស្ថានភាពនោះតាមផ្លូវច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍ឬច្បាប់ផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធបន្ត។

(២) ផ្តល់ស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារចំពោះអ្នកស្ថិតនៅក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាពដោយគណៈកម្មការអាចកំណត់លក្ខខណ្ឌផ្សេងណាមួយបន្ថែមផងក៏បាន ហើយមន្ត្រីត្រូវចេញឯកសារបង្ហាញស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារចំពោះអ្នកដែលស្ថិតក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាពនោះតាមទម្រង់សេចក្តីប្រកាសដែលគណៈកម្មការបានកំណត់។

មតិរបស់គណៈកម្មការតាមវគ្គពីរត្រូវជាទីបញ្ចប់។

ចំណុចទី ២១ អ្នកស្ថិតក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាពឬអ្នកបានទទួលការគាំពារដែលបំពានលក្ខខណ្ឌដែលគណៈកម្មការកំណត់ ឬមិនអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិនេះ ឬមិនសហការជាមួយគណៈកម្មការ គណៈអនុកម្មការ ឬមន្ត្រីក្នុងការដំណើរការតាមបទបញ្ញត្តិនេះ គណៈកម្មការអាចមានមតិដកហូតស្ថានភាពអ្នកដែលស្ថិតក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាពឬអ្នកដែលបានទទួលការគាំពារ ហើយបញ្ជូនឲ្យមន្ត្រីដំណើរការជាមួយជនបរទេសរូបនោះតាមផ្លូវច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍ឬច្បាប់ផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធក៏បាន។

មតិរបស់គណៈកម្មការតាមវគ្គមួយត្រូវជាទីបញ្ចប់។

ចំណុចទី ២២ ក្នុងការពិចារណាពិនិត្យពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ គណៈកម្មការអាចតែងតាំងគណៈអនុកម្មការមួយឬច្រើនគណៈប្រកបទៅដោយអនុកម្មការចំនួនមិនតិចជាងបីនាក់ ដែលមានចំណេះដឹងភាពស្អាតជំនាញពាក់ព័ន្ធជាមួយតួនាទីនិងសិទ្ធិអំណាចរបស់គណៈកម្មការ រួមទាំងមានលក្ខណៈសម្បត្តិនិងមិនមានលក្ខណៈត្រូវហាមតាមចំណុចទី ៦ ដើម្បីដំណើរការស៊ើបអង្កេត ត្រួតពិនិត្យការពិត វាយតម្លៃនិងរៀបចំធ្វើជាសំណើស្តីពីភាពពេញលេញនិងភាពគួរឲ្យជឿទុកចិត្តរបស់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ រួមទាំងមតិយោបល់ថា អ្នកដែលស្ថិតនៅក្នុងអំឡុងការពិនិត្យស្ថានភាព គួរបានទទួលស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារឬមិនបាន ហើយស្នើទៅកាន់គណៈកម្មការដើម្បីភ្ជាប់ជាមួយការពិចារណាពិនិត្យពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារក៏បាន។

ចំណុចទី ២៣ ក្នុងការដំណើរការពិនិត្យអ្នកបានទទួលការគាំពារ គណៈកម្មការ នាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍និងមន្ត្រីអាចលើកស្ទួយកិច្ចសហប្រតិការនិងទំនាក់ទំនងការងារជាមួយរដ្ឋាភិបាលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ ឬអង្គការឯកជនដែលពាក់ព័ន្ធដើម្បីគាំទ្រដល់ការដំណើរការក៏បាន។

ចំណុចទី ២៤ ក្នុងករណីដែលគណៈកម្មការមានមតិថាជនបរទេសរូបណាមិនមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យស្នើសុំជាអ្នកបានទទួលការគាំពារ ឬគណៈកម្មការមានមតិមិនផ្តល់ស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារចំពោះជនបរទេសរូបណា ឬគណៈកម្មការមានមតិដកហូតស្ថានភាពអ្នកនៅក្នុងអំឡុងពិនិត្យស្ថានភាពឬអ្នកបានទទួលការគាំពារទេ ជនបរទេសរូបនោះអាចដាក់ពាក្យស្នើសុំមកកាន់គណៈកម្មការដើម្បីពិចារណាស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារជាថ្មីបាន នៅពេលឃើញថាមានទិន្នន័យឬការពិតតាមសេចក្តីប្រកាសដែលគណៈកម្មការកំណត់។

ជំពូកទី ៣
ការដំណើរការជាមួយអ្នកបានទទួលការគាំពារ

ចំណុចទី ២៥ នៅពេលជនបរទេសណាម្នាក់បានទទួលស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារហើយ អង្គភាពដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវដំណើរការជាមួយអ្នកដែលបានទទួលការគាំពារ ដូចតទៅនេះ៖

(១) មិនបញ្ជូនអ្នកបានទទួលការគាំពារត្រឡប់ទៅប្រទេសកំណើតវិញ លើកលែងតែជាករណីដែលអ្នកបានទទួលការគាំពារនោះមានបំណងចេញពីប្រទេសថៃដោយភាពស្ម័គ្រចិត្ត ឬមានហេតុដែលប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខរបស់ប្រទេស។

(២) ផ្តល់ជំនួយក្នុងការត្រឡប់ទៅកាន់ប្រទេសកំណើតវិញតាមភាពស្ម័គ្រចិត្តនៅពេលមូលហេតុនៃការមិនអាចធ្វើដំណើរត្រឡប់ត្រូវបានបញ្ចប់ ឬពិចារណាផ្តល់ជំនួយក្នុងការទាក់ទងការងារដើម្បីឲ្យអ្នកបានទទួលការគាំពារអាចធ្វើដំណើរត្រឡប់ប្រទេសដែលត្រូវស្នាក់ជាបន្តបន្ទាប់។

(៣) អ្នកបានទទួលការគាំពារនៅក្នុងប្រទេសជាករណីពិសេស ឬអនុញ្ញាតឲ្យនៅក្នុងប្រទេសជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយបញ្ជូនឲ្យដំណើរការតាមផ្លូវច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍ជាបន្ត ទាំងនេះត្រូវគិតដល់លទ្ធផលនៃការពិនិត្យតាមបទបញ្ញត្តិនេះ។

(៤) ដំណើរការតាមការគួរស្តីពីការផ្តល់ការសិក្សាចំពោះអ្នកបានទទួលការពិនិត្យដែលជាកុមារ និងផ្នែកសុខាភិបាល ទាំងនេះធ្វើតាមផ្លូវច្បាប់ ឬកតព្វកិច្ចអន្តរជាតិ មតិគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ។

ចំណុចទី ២៦ ក្រសួងការបរទេសត្រូវទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋាភិបាលបរទេសឬអង្គការអន្តរជាតិដើម្បីរៀបចំធ្វើទិន្នន័យស្តីពីការដំណើរការជាមួយអ្នកបានទទួលការគាំពារតាមដែលគណៈកម្មការកំណត់ និងជូនដំណឹងឲ្យគណៈកម្មការបានដឹងដើម្បីភ្ជាប់ជាមួយការពិចារណាដំណើរការជាមួយអ្នកបានទទួលការគាំពារ។

ចំណុចទី ២៧ ប្រសិនបើក្រសួងការបរទេស ក្រសួងមហាផ្ទៃ ការិយាល័យក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខជាតិ ឬអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ ឃើញថាមូលហេតុនៃការមិនអាចធ្វើដំណើរត្រឡប់ប្រទេសកំណើតរបស់អ្នកបានទទួលការគាំពារណាម្នាក់ឬក្រុមណាមួយត្រូវបានបញ្ចប់ ឬឃើញថាសមត្ថបញ្ជូនជនបរទេសណាម្នាក់ឬក្រុមណាមួយទៅកាន់ប្រទេសទីបី ត្រូវទំនាក់ទំនងជាមួយនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ដើម្បីស្នើទៅកាន់គណៈកម្មការដើម្បីពិចារណាបញ្ជូនត្រឡប់ប្រទេសកំណើតវិញ ឬបញ្ជូនទៅកាន់ប្រទេសទីបី ឬដំណើរការណាមួយជាមួយអ្នកបានទទួលការគាំពារនោះឬក្រុមនោះតាមដែលគណៈកម្មការឃើញថាសមរម្យ ទាំងនេះ ត្រូវធ្វើតាមកតព្វកិច្ចអន្តរជាតិនិងគោលនយោបាយតាមមតិគណៈរដ្ឋមន្ត្រីដែលពាក់ព័ន្ធ។

ចំណុចទី ២៨ ការដំណើរការបញ្ជូនអ្នកបានទទួលការគាំពារចេញក្រៅប្រទេសតាមបទបញ្ញត្តិនេះ ត្រូវធ្វើតាមច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍។

នៅពេលមន្ត្រីបានបញ្ជូនអ្នកបានទទួលការគាំពារចេញក្រៅប្រទេសតាមវគ្គមួយហើយ ត្រូវឲ្យស្ថានភាពការបានទទួលការគាំពាររបស់ជនបរទេសរូបនោះបញ្ចប់។

ជំពូកទី ៨

ការរំលឹកនិងការវាយតម្លៃ

ចំណុចទី ២៩ គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យការងាររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ រួមទាំងបញ្ហានិងឧបសគ្គ និងសំណើទិសដៅការដោះស្រាយ ហើយរាយការណ៍ជូននាយករដ្ឋមន្ត្រីដើម្បីពិចារណាជាប្រចាំឆ្នាំ។

ជំពូកអន្តរកាល

ចំណុចទី ៣០ ក្នុងការពិចារណាផ្តល់ស្ថានភាពជាអ្នកបានទទួលការគាំពារចំពោះជនបរទេសដែលចូលមកក្នុងប្រទេសថៃនិងមិនអាចធ្វើដំណើរត្រឡប់ប្រទេសកំណើតបានមុនថ្ងៃដែលបទបញ្ញត្តិនេះមានសុពលភាព ត្រូវដំណើរការតាមបទបញ្ញត្តិនេះ ដោយគិតដល់លទ្ធផលការពិចារណារបស់ការិយាល័យឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួននៃអង្គការសហប្រជាជាតិដែលបានពិចារណាទុកហើយ។

ប្រកាសនៅថ្ងៃទី ២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩

ឯកឧត្តម ឧត្តមសេនីយ៍ឯកប្រាយុធ្ឋ ចាន់អូចា

នាយករដ្ឋមន្ត្រី